



یکشنبه اول بهمن ۱۴۰۲



شماره ۴۰۶۳



WWW.FDN.IR



FARHIKHTEGANDAILY

نتانیاهو برای عبور از بحران غزه می‌خواهد جنگ را گسترش دهد

# تظاهرات در تل‌آویو، ترور در دمشق



سید مهدی طالبی  
خبرنگار گروه جهان‌شهر

صهیونیست‌ها برای صدور بحران به محیطی خارج از فلسطین اشغالی بار دیگر به سوره حمله کردند. درپی حملات دیروز (شنبه) پنج نفر از مستشاران نظامی ایران در دمشق به شهادت رسیدند. این حمله در شرایطی صورت گرفته که وضعیت صهیونیست‌ها در داخل سرزمین‌های اشغالی بغرنج‌تر شده و آنها در حال بازگشت به دوره اختلافات داخلی پیش از جنگ هستند. اگر پیش از جنگ مخالفان طرح اصلاحات قضایی خیابان را در دست داشتند، امروز خانواده اسرای صهیونیست در غزه میدان دار هستند. با وجود آزادی و یا کشته شدن ده‌ها اسیر، همچنان ده‌ها نفر از صهیونیست‌ها زنده در زندان‌های مقاومت غزه باقی مانده‌اند. همزمان صد‌ها نفر از اعضای خانواده آنها خیابان‌های تل‌آویو را اشغال کرده‌اند. این جمع محدود به یک طرف موثر در مناسبات داخلی رژیم تبدیل شده‌اند. نتانیاهو به دلیل نگرانی از برکناری پس از پایان جنگ خواهان تداوم آن است و از سوی دیگر خانواده اسرا برای زنده بازگشتن بستگان‌شان خواهان توافق برای پایان جنگ هستند. یاگیری از سوی هردو طرف ادامه دارد، از یک سو نتانیاهو در ساختمان نخست‌وزیری تقلامی‌کند و از سوی دیگر معترضان در خیابان‌های منتهی به اماکن دولتی فشارهای خود را سنگین‌تر می‌کنند.

در جریان این روزن‌کشی‌ها، گادی آیزنکوت، یکی از سران اپوزیسیون که با شروع جنگ برای ارتقای وحدت سیاسی در رژیم به کابینه پیوسته و یکی از پنج عضو کابینه کوچک با همان کابینه امنیتی تل‌آویو برای اداره جنگ است، در روزهای اخیر تاکید کرده بازگرداندن زنده اسرای اسرائیلی از غزه بدون دستیابی به توافقی مبادله اسرا غیرممکن است. او برای نشان دادن اصرار خود بر این موضوع گفته است: «هر کس غیر از این را بگوید، دروغ گفته است.» او با این اقدام به جریان خانواده اسرا پیوسته است.

بنیامین نتانیاهو می‌داند اگر کل بحران نظامی کنونی در غزه محدود بماند، بستگان اسرا بسیار توجیه به وزنی که در این تحولات دارد، می‌تواند بخش قابل توجهی از ماجرا را تحت تاثیر خود قرار دهد. در این میان اما اگر ماجرا فراتر از غزه برود و به سوریه، لبنان و حتی زد و خورد با ایران منجر شود، دیگر بستگان اسرای زندانی در غزه احتمالی به این درگیری‌ها نخواهند داشت و از وزن آنها در یک نسبت کلی به درگیری‌ها کاسته می‌شود.

### حمله شنبه

ساعت ۱۰:۱۵ روز گذشته به وقت دمشق، جنگنده‌های رژیم با موشک به یک ساختمان متعلق به ایران در محله امنیتی و دیپلماتیک «المزه دمشق محله کردند. طی این حمله ساختمان به طور کامل ویران شد. به دنبال حمله پنج نفر از مستشاران نظامی ایران به شهادت رسید‌اند. از حجت‌الله امیدوار، علی آقازاده، حسین محمدی، سعید کریمی و محمدامین صمدی به عنوان شهدای ایرانی حمله نام برده شده است.

گفته می‌شود حجت‌الله امیدوار، فرمانده اطلاعات سپاه قدس در سوریه بوده و علی آقازاده جانشین وی به شمار می‌آمده است.

حمله ۳۰ دی ۱۴۰۲، هفتمین حمله نظامی ارتش رژیم به نیروهای ایرانی در سوریه طی ۱۰ سال اخیر به حساب می‌آید. به لحاظ تلفات این حمله رتبه دوم را دارد. پیش از این پرتلفات‌ترین حمله در ۲۰ فورردین ۱۳۹۷ صورت گرفته بود که در آن ۷ نفر به شهادت رسیدند. حمله روز شنبه از نظر زمانی تنها ۲۶ روز با آخرین حمله به مستشاران نظامی ایران در سوریه فاصله دارد. در حمله قبلی سیدرضی موسوی، مسئول پشتیبانی محور مقاومت در سوریه در ۴ دی ماه در محله زینبیه دمشق به شهادت رسیده بود.

### اهداف رژیم

۱. انتقام و عصبانیت از حمله به اربیل

ایران در جریان انتقام از حملات اخیر محور صهیونیستی و تکفیری به مردم و منافع ایران، روز ۲۶ دی ماه یک مرکز وایسته به موساد در اربیل مرکز اقلیم کردستان عراق را درهم کوبید. در این حمله تعدادی از مهره‌های ارزشمند رژیم در خانه پیشرو دیزه‌ای حین برگزاری یک جلسه کشته شدند. حمله ۳۰ دی نیز به یک ساختمان که محل برگزاری جلسات مستشاران ایرانی بوده، صورت گرفته است.

۲. تحریک آمریکا علیه ایران

صهیونیست‌ها ادعا کرده‌اند افراد ترور شده در برنامه ریزی حملات به نیروهای آمریکایی در سوریه نقش داشته‌اند و در تلاش برای تشدید آن بوده‌اند. تل‌آویو به دلیل نگرانی از شرایط منطقه به دنبال کشاندن آمریکا به جنگ با ایران است تا بتواند خیال خود را از جنگ کنونی و همچنین حضور طولانی مدت و پر حجم این کشور در منطقه راحت کند.

۳. نمایش فواید خود برای منافع آمریکا

رژیم در جریان جنگ طوفان الاقصی، احساس می‌کند احتمال دارد نگاه واشنگتن به تل‌آویو دچار تحول شود. درحالی‌که قرار بوده رژیم نگهبان منافع آمریکا در منطقه باشد، در جریان جنگ این واشنگتن است که مجبور شده علی‌رغم تبعات گسترده برای دفاع از تل‌آویو خود را در معرض خطر قرار دهد. تل‌آویو با ادعای هدف قرار دادن مستشاران ایرانی که در تلاش برای حمله به منافع آمریکاد در سوریه بوده‌اند، تلاش دارد مقاومت را در ضدیت با غرب و رژیم یکپارچه نشان داده و به آمریکا مزیت‌های خود را با خنثی‌سازی تهدیدات علیه منافع این کشور نشان دهد.

۴. بازی در ریل درگیری شیعه-سنی

حمله به نظامیان ایرانی در سوریه، همواره یک هدف عمده داشته و آن هم برجسته‌سازی حضور ایران در یک کشور عرب و دمیدن بر منازعه شیعه-سنی بوده است. حضور ایران در سوریه به عنوان ضدیت با اهل سنت تصویرسازی شده است. آن هم در شرایطی که تروریست‌ها بیشتر از شیعیان، اهل سنت را به قتل رسانده‌اند.

در شرایط فعلی که ایران به دلیل حمایت از آرمان فلسطین محبوب‌تر شده است، رژیم درحال ارسال این پیام به جوامع عربی و اهل سنت است که نظامیان ایرانی کنترل سوریه را در دست دارند. به عبارتی دیگر رژیم درحال بازی بر ریل درگیری‌های شیعه-سنی است و نمی‌خواهد تنش‌ها در ریل رژیم-اسلام دیده شود. برخی از کارشناسان اعتقاد دارند، حمایت ایران از گروه‌های فلسطینی که جزئی از اهل سنت هستند، باعث شده نگرش‌های مبتنی بر ضدیت شیعه با اهل سنت، تضعیف شود.

دکتر شاهر الشاهر، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه سون‌یات سن چین اخیرا در مقاله‌ای که در سایت شبکه‌ال میادین منتشر شده نوشته است: «حمایت

تهران از جنبش حماس به نوعی مناقشه عقیم و مضحک بر سر ایده «درگیری سنی و شیعه» و اتهامات علیه تهران به حمایت از جنبش‌های مقاومت شیعی پایان داد و بسیاری را وادار کرد که مواضع ایران «شیعه» را با ترکیه «سنی» در مورد مساله فلسطین و میزبان پیشرفت و توسعه نقش ایران در این زمینه مقایسه کنند.»

۵. هشدار به مقامات سوری

رژیم با نشان‌نگیری مستشاران ایرانی در سوریه به دنبال فشار بر دمشق برای مهار تحرکات مقاومتی از خاک این کشور علیه رژیم در جریان جنگ است.

۶. تهدید ایران از جیب آمریکا

صهیونیست‌ها با ایجاد فضای برخورد با خود، تلاش دارند این مساله را به اذهان مقامات ایرانی القانند که آمریکا حریف اصلی آنها خواهد بود. به عبارتی دیگر مقامات ایران در هربار نیاز به پاسخگویی علیه رژیم این موضوع را به ذهن می‌آوردند که حتی در صورت مهار صهیونیست‌ها، آمریکا وارد درگیری‌های می‌شود. مقامات صهیونیست امیدوارند با افزایش دقعات و زمان تکرار بررسی درگیری با آمریکا در میان طراحان ایرانی، بتوانند رژیم را با آمریکا یکسان سازی کرده و اینگونه از مزیت بازآرندگی برخوردار شوند.

۷. فشار به ایران برای کنترل گروه‌های مقاومت

رژیم قصد دارد ایران به قول خود سراغ مغز متفکر برود نه اینکه با بازوهای آن یعنی گروه‌های مقاومتی روبه‌رو شده و وقت خود را تلف کند. تل‌آویو با شریک ساختن ایران در انتقام‌گیری از جنگ طوفان الاقصی و تحرکات منطقه‌ای علیه خود، تلاش می‌کند تهران را به کاهش تنش‌های محور مقاومت با خود وادار کند.

۸. القای پیروزی در غزه

رژیم درحال القای این موضوع است که کار مقاومت در غزه را تمام کرده و حالا به دنبال سرکوب ادامه آن در سوریه و لبنان است.

### ویژگی هدف‌گیری؛ آسیب به میهمان نه میزبان

صهیونیست‌ها روز گذشته علاوه بر ترور دمشق، در لبنان نیز دو نفر از اعضای فلسطینی گروه‌های مقاومت را که گفته می‌شود اعضای حماس بوده‌اند، به شهادت رساندند. آنها پیش از این نیز در ۱۲ دی ماه، صالح العاروری، نایب رئیس دفتر سیاسی حماس را به همراه تعدادی از فرماندهان گردان‌های قسام در لبنان ترور کرده بودند. این ترورها با جنگ طوفان الاقصی مرتبط است اما ترور فرماندهان مقاومت لبنان صرفا در ارتباط با حملات بزرگ به رژیم صورت گرفته است. در سوریه نیز صهیونیست‌ها فرماندهان ایرانی را به دلیل مشارکت در جنگ طوفان الاقصی هدف قرار می‌دهند. آنچه در این حملات مشخص است، صهیونیست‌ها تنها میهمان را به شهادت می‌رسانند بدون اینکه آسیبی به میزبان وارد سازند. این مساله می‌تواند نشان دهنده احتراز صهیونیست‌ها از گسترش جنگ در منطقه باشد هرچند آنها مژورانه تلاش دارند با گسترده کردن سایه چنین جنگی، بدون وقوع آن از مزایای هراس

ناشی از آن استفاده کنند.

### محور مقاومت باید چه کند؟

در فضای شکل گرفته که جنایات صهیونیست‌ها باعث اعتراضات بین‌المللی در سطح مردمی و دولتی علیه رژیم شده است، امکان اقدام در محدوده‌هایی خاص برای محور مقاومت ایجاد شده است. امروز دولت‌های متحد رژیم نیز از دودولتی و لزوم تشکیل فلسطین در سرزمین‌های ۱۹۴۷ شامل دو تکه کرانه باختری و نوار غزه صحبت می‌کنند. این تاکید باعث شده در روزهای اخیر نتانیاهو علیه آمریکا موضع‌گیری کرده و رابطه تل‌آویو و واشنگتن را بار دیگر با چالش‌های بیشتری مواجه سازد. از این رو، منطقه جغرافیایی کرانه باختری یک محدوده بسیار مناسب برای تبدیل شدن به محل حملات محور مقاومت است. به لحاظ بین‌المللی این منطقه اشغالی به حساب آمده و تمام شهرک‌های صهیونیستی در این منطقه غیرقانونی هستند. جالب آنکه از نگاه دولت رژیم نیز تعدادی از این شهرک‌ها غیرقانونی ایجاد شده‌اند. از نظر بافت جمعیتی صهیونیست‌های تندرو و مسلح در شهرک‌های کرانه باختری حضور دارند و حملات آنها به فلسطینی‌های ساکن این منطقه با ژتاب‌های جهانی داشته است. محور مقاومت باید حملات خود را بر این منطقه متمرکز سازد. پرتاب پهپاد‌های انتحاری و موشک‌های کروز به این منطقه می‌تواند یک تحول مثبت در روند کنونی جنگ باشد. پیش از این «فهیختگان» در گزارشی با عنوان «وقت حمله به پاشنه آشیل صهیونیست‌ها»، به بررسی مزیت‌های حمله محور مقاومت به کرانه باختری پرداخته بود؛ هرچند حملات در آن برهه نسبت به وضعیت کنونی باید شکل متفاوت‌تری می‌داشت. تبدیل کرانه باختری به جغرافیای حمله به صهیونیست‌ها دارای مزایایی است:

۱. حمله مستقیم به سرزمین ۱۹۴۸ که مرزهای رسمی رژیم به حساب می‌آید درگیری تهران و تل‌آویو تلقی می‌شود اما حمله به کرانه باختری می‌تواند به عنوان حمایت ایران از آرمان فلسطین تلقی شود.

۲. هرچند کرانه باختری بخشی از خاک رسمی رژیم به حساب نمی‌آید اما ادراک صهیونیست‌ها از این منطقه، منطبق با وضعیت رسمی و بین‌المللی آن نیست. صهیونیست‌ها کرانه باختری را بخشی از سرزمین‌های خود می‌دانند. به همین دلیل مواجهه با تهدیدات نظامی در آن باعث ارائه تصویری ضعیف از دولت رژیم نه در یک مداخله خارجی بلکه در سطح یک معضل داخلی و سرزمینی می‌گردد.

۳. هدف قرار گرفتن مواضع نظامی رژیم، با توجه به لزوم محافظت از نیروها، سرعت آنان را در انجام عملیات‌های می‌کاهد. اگر نظامیان صهیونیست همزمان با استراحت در پایگاه‌هایشان یا حتی در عملیات‌ها، هنگامی که نگران حمله و شلیک مبارزان فلسطینی هستند، از بالای سر خود نیز نگرانی داشته باشند، فعالیت برای آنان دشوار می‌گردد.

۴. صهیونیست‌ها که در گسترش نظامی شان تنها از نیروی زمینی بهره‌گرفته‌اند ناچارند پدافند هوایی و نیروی هوایی خود را نیز در این منطقه درگیر سازند. در این صورت، صهیونیست‌ها مجبور به اختصاص منابع ارزشمندتری برای گسترش نظامی خود می‌شوند.



۵. اگر حملات به صهیونیست‌ها در کرانه آغاز شوند، بیشتر پایگاه‌های ثابت هدف قرار خواهند گرفت زیرا حمله به اهداف متحرک با دشواری روبه‌روست. یکی از راهکارهای حل فوری آن، پراکنده ساختن نیروها در داخل یا بیرون پایگاه است. اقدامی که آنها را طعمه‌هایی قابل شکار برای مبارزان فلسطینی می‌سازد.
۶. حمله به کرانه باختری حمله‌ای دارای دنباله است و به رژیم تاکید می‌کند در صورت ادامه، دامنه درگیری به سرزمین ۱۹۴۸ کشیده می‌شود.

### نقش روسیه

پدافند هوایی روسیه در سوریه بیشتر بر پایگاه‌های اصلی این کشور در شمال غرب و مرکز سوریه متمرکز است. در جنوب، صرف وجود سامانه پدافند هوایی مورد اعتراض رژیم است، از این رو سامانه‌های مستقر شده در این منطقه از نمونه‌های قدیمی‌تر بوده و حتی در همان رده نیز از موشک‌های با برد کمتر استفاده می‌شود. با اینحال این آشکار است که روس‌ها تهدیدی برای خود در حفاظت از تمام منافع ایران قائل نیستند هرچند اگر این حضور در پایگاه‌های روسی باشد، این تعهد به صورت کامل از سوی مسکو اجرامی‌شود. منافع و نگاه ایران و روسیه در سوریه بر مبنای راهبرد سرکوب گروه‌های تروریستی و جلوگیری از اشغالگری غرب دارای اشتراک است اما به لحاظ تاکتیکی تفاوت‌هایی وجود دارد. روسیه برخی زد و خورد‌های ایران و رژیم در سوریه را به دلیل مسائلی خارج از سوریه می‌داند و به همین دلیل در آنها دخالت نمی‌کند. این مساله آشکار است که روسیه درخصوص قضایای فلسطین و اساسا نابودی رژیم با محور مقاومت یکراستا نیست. لااوروبا، وزیر خارجه سوریه در برهه‌های حمله کشورش به اوکراین را همانند حمله رژیم به غزه برای سرکوب گروه‌های راستگرا توصیف کرده بود. پرنزنگ کردن قضیه روسیه در سوریه، ناشی از دخالت دادن احساسات در واقعیت‌های سیاسی است و همچنین ریشه در تلاش‌ها برای ضربه به همکاری‌های دو کشور دارد. این مساله درخصوص ایران و سوریه نیز وجود دارد. مگر روابط ایران و سوریه نیز همسان است؟ یا آنکه روابط آمریکا و انگیس و آمریکا و رژیم در تمامی جهت‌ها هماهنگ است که چنین توقعی از روابط ایران و روسیه برود؟

### جنگ

به نظر می‌رسد آمریکا تلاش دارد وارد زد و خورد و حتی در سطحی بالاتر جنگ در منطقه شود. یک شاخه از تهدیدات آمریکا، هدف‌گیری منابع دریایی ایران در خارج از کشور است اما شاخه دیگر با حمله به پایگاه‌ها یا تاسیسات اقتصادی در داخل ایران مرتبط است. حمله به منافع دریایی ایران با پاسخ به سیادت دریایی آمریکا مواجه شده و حمله به تاسیسات اقتصادی نیز می‌تواند منجر به تصرف و بهره‌گیری از تاسیسات اقتصادی موجود در محیط پیرامونی شود. ایران از جنگ بر مبنای عقلانی احتراز دارد اما این اجتناب فاقد قید مطلق است. واشنگتن اگر از خطوط قرمز عبور کند، دست در لانه زنبور برده زیرا صدور احکام جهاد می‌تواند میلیون‌ها نفر مسلح را در سراسر منطقه به جست‌وجوی آمریکایی‌ها وادار کند. محور مقاومت در فضای غیرجنگی نیز این گسترش عملیاتی خود را نشان داده است.

نوبت	تعداد شهدا	مسئولیت	تاریخ ترور	فاصله از ترور قبلی	اطلاع‌دهی به ایران / انتقام
۱	۱		۲۸ دی ۱۳۹۳	اولین ترور نظامی	صهیونیست‌ها ادعا می‌کنند اطلاعاتی از حضور یک ایرانی در کاروان مقاومت نداشته‌اند
۲	۷	تیم مخابراتی و راداری سپاه	۲۰ فروردین ۱۳۹۷	۴۰ ماه	از طریق روسیه به اطلاع ایران رسیده بود اما به دلیل زمان کم تخلیه به طور کامل صورت نگرفته بود
۳	۲		۱۸ اسفند ۱۴۰۰	۳۹ ماه	بدون اطلاع‌دهی
۴	۲		۱۱ فروردین ۱۴۰۲	۱۴ ماه	بدون اطلاع‌دهی
۵	۲		۱۱ آذر ۱۴۰۲	۸ ماه	بدون اطلاع‌دهی
۶	۱	مسئول پشتیبانی محور مقاومت در سوریه	۴ دی ۱۴۰۲	۲۳ روز	بدون اطلاع‌دهی
۷	۵	مسئول اطلاعات سپاه قدس در سوریه به همراه جانشینش	۳۰ دی ۱۴۰۲	۲۶ روز	بدون اطلاع‌دهی
توضیحات	۲۰ نفر در مجموع به شهادت رسیده‌اند	سیر صعودی در هدف‌گیری فرماندهان عالی‌رتبه دیده می‌شود	از ۷ نوبت حمله ۴ نوبت به سال جاری مربوط است و سه مورد در خلال جنگ طوفان الاقصی صورت گرفته است	به مرور از چند سال تا پیش از طوفان الاقصی به چند ماه (۱۴ ماه) رسیده بود اما در خلال جنگ به روز کاهش یافته است	انتقام‌گیری‌های نظامی ایران از سال ۱۳۹۷ از محیط جغرافیایی رژیم خارج شده است